

ЛОБОРТАС В.Г., магістрантка

Наукові керівники – ШАГАНЕНКО В.С., СОЛОВЙОВА Л.М., кандидати вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ ДИРОФІЛЯРІОЗНОЇ ІНВАЗІЇ У СОБАК

Дирофіляріоз у хворих тварин проявлявся, насамперед, слабкістю, кашлем, пригніченням загального стану тварин та відмовою від корму. Також спостерігалися слабкий пульс, під час аускультатії відмічалися шуми, нервові явища, а також поява на шкірі вузликів.

Ключові слова: собаки, лікування, івомек, діагностика, дирофіляріоз.

Дирофіляріоз – паразитарне захворювання, що викликається гельмінтами роду *Dirofilaria* (лат. «*Diro, filum*» – «зла нитка»). Сприйнятливі до даного захворювання собаки, кішки, а також дикі м'ясоїдні (тхори, єноти і т.д.). Відомі випадки зараження людини. Існують два найбільш поширені види дирофілярій – *Dirofilaria repens* і *Dirofilaria immitis*. У *Dirofilaria repens* дорослі гельмінти паразитують під шкірою, у *Dirofilaria immitis* дорослі особини локалізуються в серці [1, 2].

Переносниками цього захворювання є, в основному, комарі, хоча серед переносників зареєстровані й інші комахи (кліщі, гедзі, воші, блохи). Гельмінти живляться кров'ю хазяїна, при цьому викликаючи крововтрати, інтоксикацію організму, алергію та пригнічення центральної нервової системи. При зараженні *Dirofilaria immitis* лікування майже неможливе, потрібне хірургічне втручання [3, 4].

У тварин можуть спостерігатися на різних стадіях захворювання різні ознаки, можуть бути дерматити, серцева недостатність, гіпертрофія серця, тромбози, застій крові [5].

Метою роботи було вивчення методів діагностики собак за даними ветеринарної клініки «Айболит» м. Біла Церква Київської області, та з'ясування ефективності застосованої схеми лікування.

Матеріалом для дослідження було 5 хворих на дирофіляріоз собак – пацієнтів ветклініки «Айболит» м. Біла Церква Київської області. Використовувалися при виконанні даної роботи такі методи досліджень як : клінічний (збір анамнезу, огляд тварини) та лабораторний (дослідження крові на мікрофілярії).

Щодо постановки діагнозу на наявність мікрофілярій у крові собак, гарний результат показав на практиці модифікований метод Кнотта. Даний лабораторний метод полягає в наступному: до 1 мл венозної крові додають 10 мл 2 % -ного розчину формаліну. Цей розчин добре перемішують і центрифугують при 1500 об/хв протягом 5 хв. Надосадову рідину видаляють, а осад змішують з рівним об'ємом метиленового синього в розведенні 1: 1000 і залишають для фарбування на 5 хв. Забарвлений осад мікроскопують для виявлення фіксованих мікрофілярій.

Діагноз ставили комплексно на підставі анамнезу, клінічних ознак, епізоотологічної ситуації, а також даних лабораторного дослідження. Вивчаючи клінічний стан собак, хворих на дирофіляріоз, ми відмічали сухий кашель, задишку, серцеву недостатність, аритмію, утруднене дихання, швидко втомлюваність після навантажень, а іноді – збільшення черева (водянку, що свідчило про цироз печінки).

Лікарями була розроблена схема лікування хворих тварин на дирофіляріоз собак.

Тіацетарсамід застосовували внутрішньовенно двічі в день щоденно в дозі 1 міліграм на 1 кг маси тварини протягом 15 днів. Застосовували аспірин в дозі 5 мг/кг щодня. Філарсен використовували в дозі 1 мг на кілограм маси, 3 рази в день щодня, протягом 10 днів. Івомек застосували в дозі 200 мг / кг всередину в суміші з пропіленгліколем. Фентіон застосовували місцево (наносили на шкіру). Призначали в дозі 20 мг на кілограм маси в день протягом 3-х днів.

Після лікування через 10 днів були проведенні повторні лабораторні дослідження: живих мікрофілярій виявлено не було, зникли загальні симптоми захворювання. При негативному результаті призначали ще один курс лікування.

Застосована схема лікування виявилася ефективною для лікування дирофіляріозу собак та призвела до одужання тварин і відсутності мікрофілярій у крові.

Висновки: 1. У хворих на дирофіляріоз собак клінічно спостерігали сухий кашель, загальну слабкість, відмову від корму, зниження маси тіла, анемію слизових оболонок.
2. Виникає пригнічення центральної нервової системи як наслідок інтоксикації.
3. Застосована схема лікування при лабораторному контролі наявності збудника у крові та аналізі клінічного стану собак призвела до відновлення організму та одужання тварин.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дирофіляріоз: навчальний посібник / Л.М. Соловійова, Л.П. Артеменко, А.А. Антіпов, Т.І. Бахур. Біла Церква, 2018. 56 с.
2. Довідник з диференціювання збудників інвазійних хвороб тварин / Пономар С.І., Гончаренко В.П., Соловійова Л.М.; за ред. С.І. Пономаря. К.: Аграрна освіта, 2010. 327с..
3. Soloviova L.N. Distribution and treatment of Dirofilariosis of dogs in the town of Bila Tserkva / L.N. Soloviova // *Наук. вісн. ветер. медич.: Зб. наук. праць. Біла Церква, 2017. Вип. 2 (136). С. 127–131.*
4. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Підручник / В. Ф. Галат, А. В. Березовський, М. П. Прус, Н. М. Сорока; За ред. В. Ф. Галата. К.: Вища освіта, 2003. 464 с.: іл
5. http://fauna-servis.ua/ru/for-holders-helpful_articles/dirofilyarioz-u-melkih-domashnih-zhivotnyh-68

УДК 619:616.995.132.2:636.4

БАБ'ЮК С.М., магістрантка 2 року

ВОЛКОВА К.В., студентка 5 (С) курсу

Наукові керівники – **ШАГАНЕНКО В.С., АНТІПОВ А.А.**, кандидати вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

antipov_anatolii@ukr.net

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ КОПРООВОСКОПІЧНИХ МЕТОДІВ ДІАГНОСТИКИ ЗА ТРИХУРОЗУ СОБАК

У статті в порівняльному аспекті показані методи зажиттєвої діагностики трихурозної інвазії у собак, а саме: метод Фюллеборна і метод Фюллеборнау модифікації Г.О. Котельникова та В.М. Хренова. Встановлено, що більш ефективним для зажиттєвої діагностики є метод Фюллеборна у модифікації Г.О. Котельникова та В.М. Хренова.

Ключові слова: яйця, трихуриси, собака, діагностика, метод Фюллеборна, метод Фюллеборна у модифікації Котельникова та Хренова.

Епізоотичний характер нематодозних захворювань собак, у числі і трихурозу в умовах великих міст на сучасному етапі розвитку залишається досить складним і спостерігається тенденція до його погіршення. У розповсюдженні цієї інвазії значну роль відіграють собаки, які являються носіями статевозрілих форм збудників. Неконтрольоване збільшення кількості безпритульних собак, а також антисанітарний стан місць, де їх вигулюють, безсумнівно впливають на розповсюдження трихурозної інвазії. За чисельними повідомленнями дослідників у м'ясоїдних широко реєструються гельмінтози. Інвазованість ними досліджених тварин сягає до 100% [1, 2].

Контроль здоров'я тварин не можливий без проведення комплексних паразитологічних досліджень. Сьогодні у практиці гельмінтологічних досліджень існує значна кількість методів, які передбачають високу ефективність результатів за певної послідовності їх проведення. Зажиттєву діагностику трихурозу здійснюють переважно гельмінтоооскопією [3].

Без застосування сучасних лабораторних методів діагностики, профілактики й лікування різних захворювань тварин неможливо забезпечити стійкий благополучний стан щодо інвазійних хвороб, а особливо щодо гельмінтозів [4–5]. Тому проблема визначення більш точного методу лабораторної діагностики залишається актуальною сучасної ветеринарії.

У порівняльному аспекті показати ефективність двох флотаційних методів лабораторної діагностики у собак за трихурозної інвазії.

Роботу виконували в умовах приватних клінік „Кот Матроскин” м. Білої Церкви та „Велика ведмедиця” м. Києва, а також в умовах лабораторії кафедри паразитології та фармакології факультету ветеринарної медицини Білоцерківського національного аграрного університету.